

116
TEST

1215
SORU

ÖĞRENMENİN EN KOLAY YOLU!

ENS Yayınları Destek Soru Bankaları konulardaki eksiklerinizi tamamlamak için size konu anlatımlı video desteği sunmaktadır. Destek testlerindeki soruların altındaki videoları uygulamadan izleyerek tüm TYT konularını yazarlarımızdan dinleme fırsatı bulabilirsiniz. Ayrıca yapamadığınız soruların video çözümlerini yine yazarlarımızın anlatımıyla dinleyebilirsiniz.

Google Play Store'dan
ya da
App Store'dan

ens
Eğitimde Nitelikli Sayfa

uygulamasını telefonunuza veya
tabletlere indirin.
Akıllı telefon ya da tablet
kullanmıyorsanız
www.ensyayinlari.com.tr
adresimizden

VİDEO KONU ANLATIMLARI'na
ve **VİDEO SORU ÇÖZÜMLERİ**'ne
kolaylıkla ulaşabilirsiniz.

Uygulamayı kullanarak evde,
okulda, otobüste kendinizi
hazır hissettiğiniz her yerde
**VİDEO KONU ANLATIM-
LARI**'nı ve **VİDEO SORU
ÇÖZÜMLERİ**'ni
izleyebilirsiniz. Her ünitenin
başında videoların içerikleriyle
ilgili yönerge verilmiştir. Bu
yönergelerden hareketle
istediğiniz konunun videosunu
izleyebilirsiniz.

www.lisedestek.com

Available on the iPhone
App Store

GET IT ON
Google play

Copyright © Bu kitabın her hakkı saklıdır.

Hangi amaçla olursa olsun,
bu kitabın tamamının ya da bir kısmının,
kitabı yayımlayan yayınevinin önceden
izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi
ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması,
yayımlanması ve depolanması yasaktır.

ISBN: 978-625-8160-29-1
0510 - 2 - 23

Sözel Branşlar Yayın Yönetmeni:
Mikail ÖZTAŞ

Yazar:
Memduh ALTUNBULAK

Editör:
Nuri SOYUDURU

Dizgi:
Ens Dizgi Grafik

Santral: **0850 302 2090**
ENS Yayınları: **0549 805 37 82**

Matbaa:

ensyayinlari@gmail.com

[ensyayinlari](https://www.instagram.com/ensyayinlari)

[Ens Yayınları](https://www.facebook.com/EnsYayinlari)

SUNUŞ

Kıymetli Öğrencilerimiz,

Bu zamana kadar pek çok sınavda ter döktünüz, göz nuru döktünüz; bundan sonra da hayatınızda önem arz eden pek çok sınavla karşılaşacaksınız. Üniversite sınavı belki de bu sınavların en kapsamlısı ve yorucu olanıdır. Ülkemizde pek çok öğrencinin ana sorunu, üniversite sınavına hazırlık döneminde “temel eksikliği”dir. **ENS Yayınları** olarak bu eksikliği gidermek amacıyla hazırladığımız “**DESTEK SERİSİ COĞRAFYA SORU BANKASI**”nı sizlere ulaştırmanın sevincini yaşıyoruz. İnsanı sınavlardan çok bilmediklerinin korkuttuğunu, hayatın kendisinin de bir sınav olduğu gerçeğini göz ardı etmeden söyleyebiliriz.

ENS Yayınları Destek serisinin her bir ürünü, öğrenilemeyen ya da eksik öğrenme neticesinde unutilan, yani bilinmeyen konulara ışık tutmak, bu konularla ilgili kalıcı öğrenme sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

ENS Yayınları Destek Soru Bankası serisinin bir parçası olan video konu anlatımları Destek Soru Bankası’ndaki sorularla örtüşmekte, konu sıralamasına göre düzenlenen sorular, video desteği ile kademeli olarak kavratılmakta ve pekiştirilmektedir.

Ustabaşı olmanın yolu pratik yapmaktan geçmektedir. Çoğu öğrenci önceki dönemlerde aynı konunun işlendiğini ancak unutulduğunu itiraf etmektedir. Kalıcı öğrenme, yaparak-yaşayarak öğrenmeden geçmektedir. Biz de kalıcı öğrenmeyi gerçekleştirmek amacıyla elektronik ortamda uzman öğretmenlerimizin sunumunda yapılan konu anlatımlarıyla aynı doğrultuda hazırladığımız Destek Soru Bankalarımızın ideal soru sayısı ile kalıcı öğrenmeyi gerçekleştireceğine inanıyoruz.

ENS Soru Bankalarındaki soruların tamamı kademeli ve kalıcı öğrenmeyi gerçekleştirecek biçimde hazırlanmıştır. Soruların video çözümleri, pratik çözüm teknikleri ve konu tekrar desteği ile kitabın yazarları tarafından yapılmıştır.

Bu kitabın hazırlanmasında emeği geçen yazarımız Memduh ALTUNBULAK’a; Dizgi – Tasarım Uzmanımız Zeki ÇİRKİN’e ve editörümüz Nuri SOYUDURU’ya sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Unutmayın ki hayat mücadelelerle dolu ve uzun bir yolculuktur. Bu uzun yolculukta size DESTEK olmak bizim en büyük sevinç ve gurur kaynağımız olacaktır.

ENS YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: DOĞAL SİSTEMLER

1. BÖLÜM:	Doğa - İnsan ve Coğrafya	11
2. BÖLÜM:	Yer Kürenin Şekli ve Hareketleri	17
	Yörünge'nin Elips Şekli ve Eksen Eğikliği	25
	Eksen Eğikliği ve Mevsim Tarihleri	31
3. BÖLÜM:	Coğrafi Koordinat Sistemi - Mutlak ve Göreceli Konum	37
	Türkiye'nin Mutlak ve Göreceli Konumu	45
	Konu Tarama Testi-1	51
4. BÖLÜM:	Harita Bilgisi	53
	Haritada Yer Şekillerinin Gösterme Biçimleri	63
5. BÖLÜM:	İklim Bilgisi - Atmosfer - Sıcaklık	71
	Basınç	87
	Rüzgârlar	93
	Nem ve Yağış	99
	Büyük İklim Tipleri	109
	Türkiye İklimi	119
	Konu Tarama Testi-2	129
	Konu Tarama Testi-3	131
6. BÖLÜM:	İç Kuvvetler	133
7. BÖLÜM:	Dış Kuvvetler	147
	Türkiye'de Dış Kuvvetler	157
8. BÖLÜM:	Doğadaki Üç Unsur: Su Kaynakları	163
	Doğadaki Üç Unsur: Topraklar	173
	Doğadaki Üç Unsur: Bitkiler	179
	Konu Tarama Testi-4	185

2. ÜNİTE: BEŞERİ SİSTEMLER

1. BÖLÜM:	Yerleşmeler	191
2. BÖLÜM:	Nüfusun Gelişimi, Dağılışı ve Nüfus Piramitleri	195
3. BÖLÜM:	Türkiye'de Nüfusun Dağılışı ve Yapısal Özellikleri	201
4. BÖLÜM:	Göçler	205
5. BÖLÜM:	Geçmişten Günümüze Ekonomik Faaliyetler	209
	Konu Tarama Testi-5	215

3. ÜNİTE: KÜRESEL ORTAM

1. BÖLÜM:	Bölge Çeşitleri ve Bölge Sınırlarının Belirlenmesi	219
2. BÖLÜM:	Uluslararası Ulaşım Hatları	225
	Konu Tarama Testi-6	231

4. ÜNİTE: ÇEVRE VE TOPLUM

1. BÖLÜM:	Doğal Ortam ve İnsan	235
2. BÖLÜM:	Doğal Afetler	241

CEVAP ANAHTARLARI	247
-------------------------	-----

1.

ÜNİTE

DOĞAL SİSTEMLER

KONULAR

1. Bölüm : Doğa - İnsan ve Coğrafya
2. Bölüm : Yerkürenin Şekli ve Hareketleri
3. Bölüm : Coğrafi Koordinat Sistemi - Mutlak ve Göreceli Konum
4. Bölüm : Harita Bilgisi
5. Bölüm : İklim Bilgisi - Atmosfer - Sıcaklık
6. Bölüm : İç Kuvvetler
7. Bölüm : Dış Kuvvetler
8. Bölüm : Doğadaki Üç Unsur

Soruları çözmeden önce bu testte yer alan sorularla ilgili **konu anlatım videolarını** izleyiniz. Videoların içerikleri aşağıdaki gibidir.

1. Bölüm

Doğa - İnsan ve Coğrafya

Destek 1 Sayfa 11

1. video: Doğal unsur ve coğrafyanın incelediği dört temel ortam
2. video: Dünyada insan yaşamına en uygun olan sahalar
3. video: Doğal koşulların insan yaşamına olan etkileri
4. video: İnsanın doğa üzerindeki etkileri
5. video: Coğrafyanın konusu ve bölümleri
6. video: Fiziki coğrafyanın bölümleri
7. video: Beşeri ve ekonomik coğrafyanın inceleme alanları ve bölümleri
8. video: Coğrafyanın ilkeleri
9. video: Coğrafya biliminin geçmişten günümüze gelişimi

2. Bölüm

Yerkürenin Şekli ve Hareketleri

Destek 1 Sayfa 17

1. video: Dünya'nın geoit şekli
2. video: Dünya'nın küresel şekle sahip olmasının sonuçları
3. video: Dünya'nın şekline bağlı ortaya çıkan sonuçlar
4. video: Dünya'nın günlük (eksen) hareketi
5. video: Dünya'nın batıdan doğuya dönmesinin sonuçları

Yörüngenin Elips Şekli ve Eksen Eğikliği

Destek 2 Sayfa 25

1. video: Yörüngenin elips şeklinde olmasının sonuçları
2. video: Eksen eğikliğinin matematik kuşaklarının oluşumuna etkisi
3. video: Eksek eğikliğinin Güneş ışınlarının düşme açısına etkisi
4. video: Eksen eğikliğinin sonuçları
5. video: Eksen eğikliğinin gölge yönü değişimi üzerine etkisi
6. video: Eksen eğikliğinin gece - gündüz süresi değişimine etkisi
7. video: Eksen eğikliği daha az ya da fazla olsaydı

Eksen Eğikliği ve Mevsim Tarihleri

Destek 3 Sayfa 31

1. video: 21 Haziran tarihinin özellikleri
2. video: 21 Mart ve 21 Haziran tarihinin özellikleri
3. video: Mevsim tarihlerine göre Türkiye'de gece - gündüz sürelerinin değişimi
4. video: Ekinoks tarihlerinin özellikleri
5. video: 21 Aralık tarihinin özellikleri
6. video: Mevsim tarihlerinde gece - gündüz sürelerinin değişimi

3. Bölüm

Coğrafi Koordinat Sistemi - Mutlak ve Göreceli Konum

Destek 1 Sayfa 37

1. video: Paralel dairelerinin özellikleri
2. video: Başlangıç paralelinin özellikleri
3. video: Enlem ve etkileri
4. video: Meridyenlerin özellikleri

5. video: Boylam ve yerel saat hesaplaması
6. video: Güneş'in gökyüzündeki görünümü
7. video: İzdüşüm alan

Türkiye'nin Mutlak ve Göreceli Konumu

Destek 2 Sayfa 45

1. video: Türkiye'nin mutlak konumunun özellikleri
2. video: Türkiye'nin göreceli konumunun özellikleri

3. video: Türkiye'nin Orta Kuşak'ta bulunmasının sonuçları

4. Bölüm

Harita Bilgisi

Destek 1 Sayfa 53

1. video: Harita ve harita okur yazarlığı
2. video: Projeksiyon yöntemleri
3. video: Gerçek ve iz düşümsel alan
4. video: Ölçek ve önemi

5. video: Büyük ve küçük ölçekli haritaların özellikleri
6. video: Çizgi ölçek ve özellikleri
7. video: Haritada uzunluk hesaplama
8. video: Haritada alan hesaplama

Haritada Yer Şekillerini Gösterme Biçimleri

Destek 2 Sayfa 63

1. video: Haritada kabartma, renklendirme ve izohips yöntemleri
2. video: İzohips yönteminin genel özellikleri
3. video: Eş yükselti eğrileriyle yer şekillerinin gösterilmesi

4. video: Kapalı çukurun izohips özellikleri
5. video: Eğim hesaplaması
6. video: Profil çıkarma

5. Bölüm

İklim Bilgisi - Atmosfer - Sıcaklık

Destek 1 Sayfa 71

1. video: Atmosfer ve özellikleri
2. video: Atmosferin katmanları
3. video: Sıcaklığı etkileyen faktörlerden Güneş ışınlarının düşme açısı

4. video: Güneş ışınlarının düşme açısına eksen hareketinin etkisi
5. video: Yükseltinin sıcaklık üzerine etkisi
6. video: Kara ve deniz dağılışının sıcaklığa olan etkisi
7. video: Okyanus akıntılarının sıcaklığa olan etkisi

Basınç

Destek 2 Sayfa 87

1. video: Dünyadaki sabit basınç merkezleri
2. video: Sıcaklık değişiminin basınç üzerindeki etkisi
3. video: Günlük ve yıllık sıcaklık değişiminin basınç üzerindeki etkisi
4. video: Basıncı etkileyen faktörler
5. video: Yüksek basınç alanının özellikleri
6. video: Alçak basınç alanının özellikleri

Rüzgârlar

Destek 3 Sayfa 93

1. video: Rüzgâr hız ve yönünü etkileyen faktörler
2. video: Rüzgâr frekans gülünün okunması
3. video: Yer şekillerinin rüzgâr esme yönü üzerinde etkisi
4. video: Sürekli rüzgârlar
5. video: Alize ve Batı rüzgârlarının özellikleri
6. video: Mevsimlik Muson Rüzgârları
7. video: Yerel Rüzgârlar
8. video: Föhn rüzgârı ve özellikleri

Nem ve Yağış

Destek 4 Sayfa 99

1. video: Mutlak nemin özellikleri
2. video: Maksimum ve bağıl nemin özellikleri
3. video: Sıcaklık ve yağış arasındaki ilişki
4. video: Bağıl nem yağış ilişkisi
5. video: Atmosferde oluşan yoğunlaşma çeşitleri
6. video: Oluşumuna göre yağışlar
7. video: Yeryüzünde yağışın dağılışı
8. video: Nemin günlük hayata etkileri

Büyük İklim Tipleri

Destek 5 Sayfa 109

1. video: Enlemin iklim çeşitliliği üzerindeki etkisi
2. video: Ekvatorial iklimin özellikleri
3. video: Savan ikliminin özellikleri
4. video: Muson iklim grafiği yorumu
5. video: Akdeniz iklim grafiği yorumu
6. video: Okyanusal iklimin özellikleri
7. video: Sıcaklık ve yağış ortalamalarına göre iklim tipi belirleme

Türkiye İklimi

Destek 6 Sayfa 119

1. video: Türkiye'nin iklimini etkileyen faktörler
2. video: Türkiye'nin mutlak konumunun sonuçları
3. video: Türkiye'de sıcaklık
4. video: Türkiye'de Temmuz ayı sıcaklık dağılışı
5. video: Türkiye'de basınç
6. video: Türkiye'de nem ve yağış
7. video: Türkiye'de görülen iklimler

6. Bölüm İç Kuvvetler

Destek 1 Sayfa 133

1. video: Dünya'nın iç yapısı
2. video: Levha hareketlerinin sonuçları
3. video: Levha tektoniğinin ispatları
4. video: Levha sınırlarının özellikleri
5. video: Jeolojik zamanlar
6. video: İç kuvvetler; dağ oluşumu
7. video: Epirojenez
8. video: Derinlik volkanizması

7. Bölüm Dış Kuvvetler

Destek 1 Sayfa 147

1. video: Rüzgârların etkili olduğu sahalar
2. video: Rüzgâr aşındırma ve biriktirme şekilleri
3. video: Akarsuyun denge profili
4. video: Akarsu vadi türleri
5. video: Akarsu aşındırma şekilleri
6. video: Menderes ve özellikleri
7. video: Karstik aşınım ve birikim şekilleri
8. video: Kıyı tipleri

Türkiye'de Dış Kuvvetler

Destek 2 Sayfa 157

1. video: Türkiye'de akarsuların oluşturduğu şekiller
2. video: Türkiye'deki delta ovaları
3. video: Türkiye'deki yer şekillerinin özellikleri
4. video: Türkiye'de karstik şekiller
5. video: Türkiye'deki kıyı tiplerinin oluşumunda etkili olan faktörler ve kıyı tipleri
6. video: Türkiye'de oluşumlarına göre dağlar
7. video: Türkiye'nin platoları
8. video: Türkiye ovaları ve genel özellikleri

8. Bölüm

Doğadaki Üç Unsur: Su

Destek 1 Sayfa 163

1. video: Tatlı su rezervinin fazla ve az olduğu sahalar
2. video: Göller
3. video: Akarsu havzası ve rejimi
4. video: Denizlerin tuzluluk oranlarına enlemin etkisi

5. video: Yeraltı suları ve kaynaklar
6. video: Türkiye akarsularının genel özellikleri
7. video: Türkiye'de yeraltı suları ve kaynakları

Doğadaki Üç Unsur: Topraklar

Destek 2 Sayfa 173

1. video: Kayaçların çözülme türleri
2. video: Tuz ve kireç oranı en az olan topraklar
3. video: Toprak oluşumunu etkileyen faktörler
4. video: Toprak horizonları

5. video: Zonal topraklar ve özellikleri
6. video: İntrazonal topraklar ve özellikleri
7. video: Azonal topraklar ve özellikleri
8. video: Türkiye'de toprak tipleri

Doğadaki Üç Unsur: Bitkiler

Destek 3 Sayfa 179

1. video: Dünyada bitki örtüsünün dağılışını etkileyen faktörler
2. video: Enlem ve yükseltinin bitki örtüsünde yarattığı değişiklik
3. video: Farklı iklim bölgelerinde yükseltiye bağlı bitki örtüsü değişimi
4. video: Ağaç formasyonunun görüldüğü sahalar

5. video: Çalı formasyonu
6. video: İklim özelliği bitki örtüsü ilişkisi
7. video: Türkiye'de ağaç formasyonu
8. video: Türkiye'de çalı formasyonu
9. video: Türkiye'de ot formasyonu
10. video: Türkiye'de endemik bitkiler

1. Bölüm: Doğa - İnsan ve Coğrafya

1. İnsan etkisi dışında kendiliğinden oluşan her şey doğal unsur olarak kabul edilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğal bir unsurdur?

- A) Barajlar B) Konutlar C) Köprüler
D) Şehirler E) Denizler

1. VIDEO

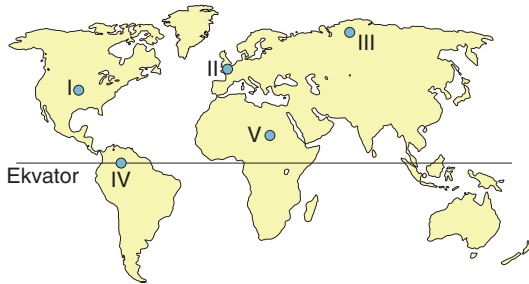
2. Coğrafyanın inceleme alanı dört temel ortamdan oluşur. İklim olayları.....(I).....de volkanizma, toprak oluşumu.....(II).....de, buharlaşma(III).....de gerçekleşir.

Yukarıda verilen cümlelerin boşluklarına sırasıyla aşağıda verilenlerden hangisi getirilirse doğru olur?

	I	II	III
A)	Atmosfer	Hidrosfer	Biyosfer
B)	Hidrosfer	Biyosfer	Atmosfer
C)	Atmosfer	Litosfer	Hidrosfer
D)	Biyosfer	Hidrosfer	Litosfer
E)	Litosfer	Ekosfer	Hidrosfer

1. VIDEO

3.

Yukarıda işaretlenen merkezlerden hangilerinde doğal koşulların insan yaşamına daha elverişli olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve V C) III ve IV
D) IV ve V E) II ve III

2. VIDEO

4. Bilim ve teknolojideki gelişmeler insanın doğal koşullara olan bağlılığını azaltmaktadır.

Buna göre, aşağıda verilen ülkelerin hangisinde doğal koşulların insanın ekonomik faaliyetleri üzerine etkisi daha fazladır?

- A) Japonya B) Hindistan
C) Fransa D) İngiltere
E) İsviçre

3. VIDEO

5. Coğrafya insan ve doğa arasındaki etkileşimi inceleyen bilim dalıdır.

Buna göre,

- I. Ulaşım sistemlerindeki gelişmelere bağlı olarak nüfus hareketliliğinin artması
II. Ekvatorial bölgede yükseltinin fazla olduğu arazilerde yerleşmelerin kurulması
III. Çayır bitki örtüsünün bulunduğu sahalarda büyükbaş hayvancılığın yapılması
IV. Yaz kuraklığının şiddetli olduğu Akdeniz iklim bölgelerinde orman yangınlarının görülmesi

Yukarıdakilerden hangileri insanın doğa üzerine etkileridir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

4. VIDEO

6. Aşağıdaki doğal olaylardan hangisinin farklı bir doğal ortamda gerçekleştiği söylenebilir?

- A) Heyelan B) Erozyon C) Volkanizma
D) Deprem E) Fırtına

5. VIDEO

7. I. Galapagos Adaları'ndaki bitki türleri
II. Avrupa'daki Alp Dağları
III. Hindistan'daki Ganj Nehri
IV. Kapadokya'daki peribacaları

Yukarıdakilerden hangileri jeomorfolojinin ilgilendiği konular arasında yer alır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) II ve IV E) I ve IV

6. VİDEO

8. İnsanın yaşam alanı içerisinde atmosfer, litosfer, hidrosfer ve biyosferden oluşan çevreye doğal sistemler denir. Bu sistemleri fiziki coğrafya inceler.

Buna göre aşağıda verilen örneklerden hangisi fiziki coğrafyanın inceleme alanında yer almaz?

- A) Kentsel yerleşmelerin özellikleri
B) İklim koşullarının araştırılması
C) İğne yapraklı ormanların dağılışı
D) Doğal afetlerin oluşma nedenleri
E) Yer şekillerinin oluşmasında kayaç türlerinin etkileri

6. VİDEO

9. Aşağıda Beşeri Coğrafya'nın alt dallarına ait bazı açıklamalar verilmiştir.
- I. 2020 yılında koronavirüs nedeniyle meydana gelen ölümleri engellemek için aşı üretim çalışmaları
II. Hazar bölgesi petrol ve doğal gazının Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşınması
III. Coğrafya tezi için araştırma yapan bir öğrencinin Mardin ilindeki geleneksel evler, el sanatları üzerinde araştırma yapması

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde beşeri coğrafya alt dalları doğru olarak sıralanmıştır?

	I	II	III
A)	Nüfus	Yerleşme	Sanayi
B)	Sağlık	Kültür	Enerji
C)	Yerleşme	Enerji	Tarım
D)	Sağlık	Ulaşım	Kültür
E)	Nüfus	Enerji	Ulaşım

7. VİDEO

10. I. Coğrafi olayların birbiriyle olan karşılıklı ilişkileri,
II. Fiziki, beşeri ve ekonomik olay ve faaliyetlerin belirli bir alandaki yayılış ve bulunuş biçimleri,
III. Olayların oluş biçimleri ve nedenleri ile toplumsal çevreye olan etkileri

Yukarıda verilen özelliklerde coğrafyanın prensipleri açıklanmıştır.

Buna göre aşağıdaki seçeneklerin hangisinde coğrafyanın prensipleri doğru şekilde sıralanmıştır?

	I	II	III
A)	İlgi-Bağlılık	Dağılış	Nedensellik
B)	Nedensellik	İlgi-Bağlılık	Dağılış
C)	Dağılış	Nedensellik	İlgi-Bağlılık
D)	İlgi-Bağlılık	Nedensellik	Dağılış
E)	Nedensellik	Dağılış	İlgi-Bağlılık

8. VİDEO

11. • Seyahatname
• Kitab-ür Rüşandi
• Kitab-ı Bahriye

Yukarıda verilen eserler sırası ile seçeneklerde verilen bilim insanlarından hangilerine aittir?

- A) Evliya Çelebi – Katip Çelebi – Piri Reis
B) Katip Çelebi – Piri Reis – Muhammed İdrisi
C) Muhammed İdrisi – Kaşgarlı Mahmud – Piri Reis
D) Piri Reis – Muhammed İdrisi – Katip Çelebi
E) Evliya Çelebi – Muhammed İdrisi – Piri Reis

9. VİDEO

1. • Ham maddeleri mamül madde haline getirme faaliyetlerini inceler.
- Tarım ürünlerinin ve hayvanların yetiştirilmesi faaliyetlerini inceler.
- Kara, deniz, demir ve hava yollarının dağılışı ile yeni gelişen ulaşım sistemlerini inceler.
- Ulusal ve uluslararası örgütlerin ülkeler arası ilişkilerde etkilerini inceler.

Yukarıda belli başlı inceleme alanları verilen beşerî ve ekonomik coğrafya alt dalları arasında, aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tarım Coğrafyası B) Siyasi Coğrafyası
C) Sanayi Coğrafya D) Enerji Coğrafyası
E) Ulaşım Coğrafyası

2. **Aşağıdakilerden hangisi fiziki coğrafyanın inceleme alanına girmez?**

- A) Akarsu rejimleri
B) Şehirleşme hareketi
C) Depremler
D) Yeryüzü şekilleri
E) Bitki örtüsü

3. Topraktaki mineral yapısı üzerinde ana kayanın yapısı dışında iklim koşullarının ve bitki örtüsünün etkisi bulunmaktadır.

"Yağışın az olduğu bölgelerdeki topraklarda tuz ve kireç oranı fazladır" diyen bir araştırmacı coğrafyanın hangi ilkesine vurgu yapmıştır?

- A) Gözlem B) İlgili-bağlılık
C) Nedensellik D) Dağılışı
E) Deney

4. I. Gökçeada'da feribot seferlerinin aksaması
II. Türkiye'de petrol sahaları
III. Doğu Anadolu'dan diğer bölgelere yaşanan göç
IV. Piri Reis'in çizdiği haritalar

Yukarıda beşerî ve ekonomik coğrafyanın hangi bölümüne ait bilgi verilmemiştir?

- A) Nüfus Coğrafyası B) Enerji Coğrafyası
C) Tarihî Coğrafya D) Sanayi Coğrafyası
E) Ulaşım Coğrafyası

5. **Aşağıda verilen ifadelerden hangisi insanın doğal çevre üzerine etkisine örnektir?**

- A) Yağışlı iklim bölgelerinde akarsuların bol su taşınması
B) Kutuplara yakın yerlerde insanların kalın giysiler giymesi
C) Karadeniz Bölgesi'nde dağınık kır yerleşmelerinin görülmesi
D) Şehirleşmenin hızlı olduğu alanlarda tarım alanlarının daralması
E) Okyanus kıyısı ülkelerde balıkçılığın gelişmesi

6. **İnsanların yeryüzünün farklı bölgelerinde beslenme, giylenme ve barınma şekillerinin farklılık göstermesinde aşağıdakilerden hangisinin belirleyici etkisi daha fazladır?**

- A) İklim koşulları B) Yer şekilleri
C) Su kaynakları D) Yer yapısı
E) Bitki türleri

7. Coğrafya; yeryüzünde meydana gelen fiziki ve beşerî olayların oluşumlarını, yeryüzündeki dağılışlarını, birbirleriyle olan neden-sonuç ilişkilerini inceleyen bilim dalıdır.

Buna göre aşağıda verilen ifadelerden hangisi coğrafyanın farklı bir konusu içerisinde yer alır?

- A) Kutuplara yakın yerde geniş örtü buzulları yer alır.
B) Sıcaklık farkının fazla olduğu yerlerde fiziksel çözülme yaygındır.
C) Ulaşımın gelişmediği yerlerde nüfus yoğunluğu azdır.
D) Dağların kıyıya paralel olduğu yerlerde yamaç yağışları fazladır.
E) Bitki örtüsünün az olduğu yerde toprak verimliliği azdır.

8. Coğrafya biliminin temel amacı insanın doğayı tanıması ve doğayla uyumlu bir yaşam sürmesidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki açıklamaya uygun bir örnektir?

- A) Yağışın fazla olduğu yerlerde çay tarımının gelişmesi
B) Fay hatlarının geçtiği yerlere yerleşim alanı kurulması
C) Verimli tarım alanlarına sanayi tesisi kurulması
D) Kırdan kente yoğun göçe bağlı gecekondulaşmanın yaygınlaşması
E) Ormanlık alanlara turistik tesis yapılması

9. Aşağıdakilerden hangisi doğal koşulların ekonomik faaliyetler üzerindeki etkisine örnektir?

- A) Barajlar kurularak sulamanın yapılması
B) Ağaçlandırma yapılarak sel baskınlarının önlenmesi
C) Engbeli alanlarda tünellerle ulaşımın sağlanması
D) Deniz kıyısındaki sahalarda balıkçılık faaliyetinin gelişmesi
E) Denizin doldurularak tarım alanları oluşturulması

10. Ekvatorial kuşakta bulunan ülkelerde yerleşme için yüksek yerler tercih edilirken, Orta kuşaktaki ülkelerde kıyılar ve ovalar tercih edilmektedir.

Bu durum iki bölgenin:

- I. Yer şekilleri
II. Yer altı kaynakları
III. İklim koşulları
IV. Kara ve deniz dağılışı
V. Bitki örtüsü

gibi özelliklerden hangileri bakımından farklı olmalarıyla açıklanabilir?

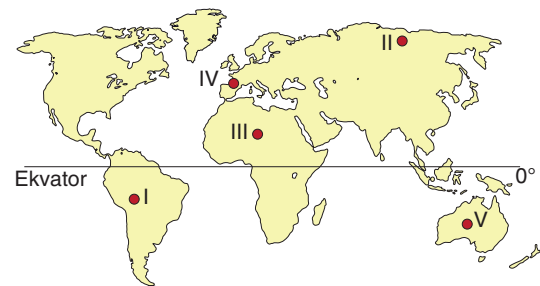
- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Doğal ve beşerî unsurlar birbiriyle karşılıklı etkileşim hâlinindedir.

Aşağıdaki durumlardan hangisinin beşerî faaliyetler üzerindeki etkisi diğerlerinden daha fazladır?

- A) Küresel ısınmaya bağlı doğal afet sayısı ve şiddetinde artışlar yaşanması
B) Mısır'daki Nil deltasında yapılan baraj sonrasında alüvyon miktarının azalması
C) Şiddetli lodos nedeniyle İstanbul Boğazı'nda deniz ulaşımının aksaması
D) Fransa kıyılarında dalga aşındırması sonucu falezlerin gerilemesi
E) Meksika City'de yer altı suyunun aşırı kullanımı sonucu yer yer çökmelerin oluşması

12. İklim koşulları dünya nüfusunun yeryüzüne dağılışında en önemli faktördür.

Yukarıdaki haritada işaretlenen merkezlerden hangisinde iklim koşullarının elverişli olmasına bağlı olarak nüfus yoğunluğu daha fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Coğrafyanın amacı, insanın doğayı tanıması ve yaptığı etkinliklerde doğayı koruyarak doğal kaynaklarını yok etmeden sürdürülebilir bir kalkınmayı gerçekleştirmeyi sağlamaktır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu açıklamaya ters düşmektedir?

- A) Doğu Anadolu Bölgesi'nde barajların kurulması
B) Güneydoğu Anadolu'da GAP'ın yapılması
C) Ege Bölgesi'ndeki verimli delta ovalarına sanayi tesisi yapılması
D) Çanakkale'de rüzgâr tribünlerinden enerji üretilmesi
E) Akdeniz Bölgesi'nde kıyı turizminin gelişmesi

2. Sıcaklığın ve yağışın fazla, bitki örtüsünün yağmur ormanları olduğu bölgelerde yüksek yerler insanların yerleşmesine daha elverişlidir.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerin hangisinde yükseltinin yerleşmeyi olumlu yönde etkilediği söylenebilir?

- A) Türkiye B) ABD C) Almanya
D) Endonezya E) Norveç

3. Doğal çevreye bağlı olarak yapılan aşağıdaki etkinliklerden hangisinin yanlış bir uygulama olduğu söylenebilir?

- A) Verimli tarım alanlarında organik tarım yapılması
B) Yaylalarda mera hayvancılığının yapılması
C) Erozyon riski olan bölgelerde ağaçlandırma çalışmaları yapmak
D) Deprem riski yüksek alanlarda nükleer tesis kurmak
E) Bitki çeşitliliğinin fazla olduğu yerlerde arıcılık yapılması

4. Aşağıdaki kavram haritasında fiziki coğrafya ile beşerî coğrafyanın yararlandığı bölümler verilirken bir hata yapılmıştır.

	Beşerî Coğrafya	Fiziki Coğrafya
I	Yerleşme	A Matematik coğrafyası
II	Nüfus	B Biyocoğrafya
III	Jeomorfoloji	C Jeopolitik
IV	Sanayi	D Klimatoloji
V	Turizm	E Hidroğrafya

Kavram haritasının doğru olabilmesi için aşağıdakilerden hangisinin yerlerinin değiştirilmesi gerekir?

- A) I ile A B) III ile C C) II ile B
D) IV ile D E) V ile E

5. Aşağıdakilerden hangisi bir yörenin ılıman kuşakta yer aldığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Nemliliğin yıl boyunca az olması
B) Ormanların geniş yer kaplaması
C) Mevsimlere göre giysi değiştirme ihtiyacı
D) Yükseltisinin fazla olması
E) Denize kıyısının olması

6. Aşağıdakilerden hangisinde coğrafyanın dağılış ilkesi kullanılmıştır?

- A) Karadeniz Bölgesi'nde yağış fazla olduğu için ormanlar geniş yer kaplar.
B) Akdeniz Bölgesi'nde dağlar kıyıya paralel uzandığı için doğal liman sayısı azdır.
C) Kırdan kente göçün fazla olduğu yerlerde kadın nüfusu erkek nüfusundan fazladır.
D) Marmara Bölgesi'nde ulaşım geliştiği için sanayi yatırımları fazladır.
E) Türkiye'de heyelan en fazla Doğu Karadeniz Bölgesi'nde görülmektedir.

7. I. İç Anadolu'da tahıl tarımının yaygın olması
II. Doğu Anadolu'da akarsuların dar ve derin vadilere akmaları
III. Akdeniz'de kıyı turizminin gelişmesi
IV. Marmara'da yol yapım maliyetinin az olması

Yukarıdakilerden hangileri iklimin insan yaşamı üzerindeki etkisine örnek olarak gösterilebilir?

- A) I ve III B) II ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

8. Bir yöreye ait aşağıdaki özelliklerden hangisi diğer dördünün nedenidir?

- A) Kara yolu ulaşımı için çok sayıda köprü ve tünel ihtiyacı duyulması.
B) Akarsular dar ve derin vadiler içinde akar.
C) Kısa mesafelerde iklim özelliklerinde değişme görülür.
D) Yer şekilleri dağlık ve engebelidir.
E) Tarım alanları dar ve parçalıdır.

9. Aşağıdakilerden hangisi doğal unsurların insan yaşamı üzerindeki etkisine örnek olarak gösterilemez?

- A) Kuzey Afrika'da kerpiç evlerin yaygın olması
B) Yunanistan'da kıyı turizminin gelişmiş olması
C) Eskimoların balıkçılıkla geçimlerini sağlamaları
D) Brezilya'da insanların kıyafet değiştirme ihtiyaçlarının az olması
E) Fransa'da nükleer enerji üretiminin fazla olması

10. I. Kişi başına düşen tatlı su miktarının giderek azalması
II. Tropikal siklonun oluşması
III. Nükleer santrallerde oluşan kazalarda çevre kirliliğinin oluşması
IV. Şiddetli tektonik depremlerin oluşması

Yukarıda verilenlerden hangileri insanın doğaya olan etkisine örnektir?

- A) I ve III B) II ve III C) I ve IV
D) III ve IV E) II ve IV

11. Aşağıdakilerden hangisi, insanın doğal çevre üzerindeki olumlu etkilerine örnek gösterilemez?

- A) Erozyona uğrayan yamaçlarda taraçalendirme yapmak
B) Fosil yakıt kullanmak
C) Meraları ıslah etmek
D) Ağaçlandırma yapmak
E) Yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmak

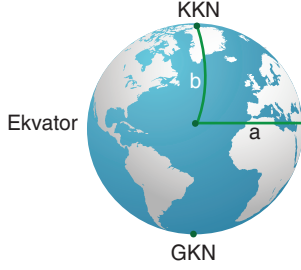
12. İnsanlar, ihtiyaç ve isteklerini karşılayabilmek için teknoloji ve bilimin yardımıyla dünyadaki yaşam alanlarını gittikçe genişletmektedir. Eskiden genellikle doğal çevre koşullarının elverişli olduğu alanlarda yaşamını sürdüren insan, günümüzde ABD'deki çöl alanı olan "Central Walley" Bölgesi'nde sulama kanalları yaparak verimli tarım alanları oluşturmuştur.

Bu durumun ortaya çıkmasındaki en önemli ihtiyaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yer altı kaynağı B) Savunma
C) Su temini D) Barınma
E) Gıda temini

2. Bölüm: Yerkürenin Şekli ve Hareketleri

1.

Yukarıdaki şekilde Ekvator ve kutuplar yarıçapı gösterilmiştir.

$$a = 6378 \text{ km}$$

$$b = 6357$$

$$a - b = 21 \text{ km}$$

Ekvator yarıçapı ile kutuplar yarıçapı arasındaki 21 km'lik fark aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?

- A) Dünya'nın eksen hareketini batıdan doğuya yaptığını
- B) Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olduğunu
- C) Dünya'nın ekseninin eğik olduğunu
- D) Dünya'nın geoit şeklinde olduğunu
- E) Dünya'nın küresel şekilde olduğunu

1. VİDEO

2. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın kutuplardan basık Ekvator'dan şişkin olan şeklinin sonuçlarından biridir?

- A) Güneş ışınlarının düşme açısının kutuplara doğru küçülmesi
- B) Yer çekimi kuvvetinin kutuplara doğru artması
- C) Çizgisel hızın kutuplara doğru artması
- D) Aydınlanma dairesinin oluşması
- E) Paralel boylarının kutuplara doğru kısılması

1. VİDEO

3. I. Güneş ışınlarının yere düşme açısının Ekvator'dan kutuplara doğru küçülmesi
II. Meridyenler arası mesafenin Ekvator'dan kutuplara doğru daralması
III. Termik kökenli sürekli basınç merkezlerinin oluşması
IV. Paralel boylarının kutuplara doğru kısılması
V. Orta Kuşak'ta dört mevsimin belirgin olarak yaşanması

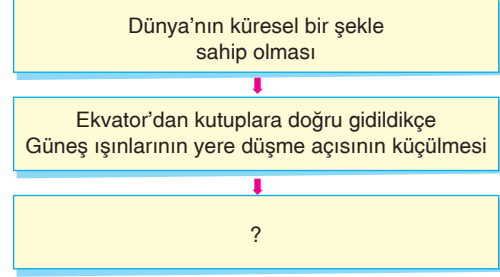
Yukarıdakilerden hangisi Dünya'nın küresel şekli ile ilgili değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

2. VİDEO

Konu Destek Testi - 1

4.

Yukarıdaki tablo neden-sonuç ilişkisine göre devam ettirildiğinde soru işareti (?) ile gösterilen kutuya aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Güneş ışınlarının atmosferde aldığı yolun kutuplara doğru uzaması
- B) Ekvator'un sıcak kutupların soğuk olması
- C) Sıcaklık kuşaklarının yarım kürelerde farklı alana sahip olması
- D) Kalıcı kar sınırının Ekvator'dan kutuplara doğru alçalması
- E) Aynı boydaki cisimlerin gölge boylarının Ekvator'dan kutuplara doğru uzaması

2. VİDEO

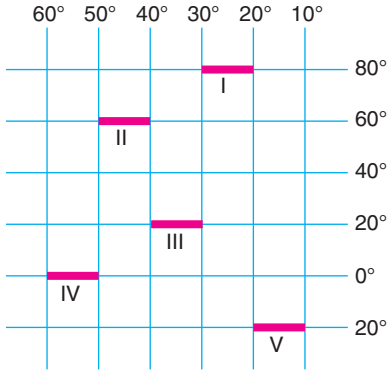
ens

5. Paralel ve meridyenlerle ilgili aşağıdaki özelliklerden hangisi Dünya'nın şekli ile açıklanamaz?

- A) Ekvator'un en büyük paralel dairesi olması
- B) Meridyenlerin kutup noktalarında birleşmesi
- C) Paralel uzunluklarının kutuplara doğru gidildikçe küçülmesi
- D) Başlangıç meridyeninin İngiltere'den geçmesi
- E) Meridyenler arasındaki uzaklıkların kutuplara doğru gidildikçe daralması

2. VİDEO

6. Dünya'nın küresel şekli nedeniyle meridyenler arasındaki mesafe her enlemde aynı uzunlukta değildir.

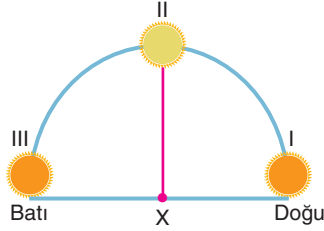

Buna göre yukarıdaki koordinat sisteminde numaralandırılan merkezlerden hangisinde meridyenler arası kuş uçumu mesafe en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. VİDEO

7.

Güneş'in yukarıdaki şekilde gösterildiği gibi gün içinde farklı açılarla görülmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın eksen hareketi
B) Eksen eğikliği
C) Yörüngenin elips şekli
D) Dünya'nın yıllık hareketi
E) Dünya'nın şekli

4. VİDEO

8. I. Fiziksel ufalanmanın yaşanması
II. Gün içinde gölge boylarının değişmesi
III. Gün içinde sıcaklığın farklılaşması
IV. Meltem rüzgârlarının oluşması
V. Sürekli termik basınç kuşaklarının oluşması

Yukarıda verilenlerden hangisi Dünya'nın şeklinin sonuçlarından biridir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. VİDEO

9. • Gece ve gündüzün birbirini izlemesi
• Yerel saat farklarının oluşması

Yukarıda verilen durumların nedeni ile aşağıdakilerin hangisinin nedeninin aynı olduğu söylenemez?

- A) Günlük sıcaklık farkına bağlı olarak meltem rüzgârlarının oluşması
B) Gece ve gündüz sürelerinin mevsimlere göre değişmesi
C) Çizgisel hızın oluşması
D) Kayaçlarda fiziksel çözümlenmenin oluşması
E) Dinamik basınç kuşaklarının oluşması

4. VİDEO

10. Bir cismin gölgesinin Güneş doğarken batıya, Güneş batarken doğuya düşmesine neden olan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olması
B) Güneş ışınlarının düşme açısı
C) Dünya'nın günlük hareketinin yönü
D) Dünya'nın geoit şekli
E) Dünya'nın eksen eğikliği

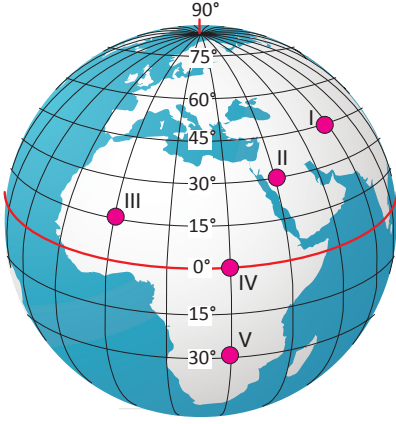
5. VİDEO

11. Aşağıdaki olgulardan hangisi diğer dördünün nedeni olarak gösterilebilir?

- A) Sabahları gölge yönünün batıya düşmesi
B) Dünya'nın eksenini çevresinde batıdan doğuya doğru dönmesi
C) Güneş'in doğudan doğup batıdan batması
D) Sürekli rüzgârların Kuzey Yarım Küre'de sağa sarması
E) İğdir'da Güneş'in Ankara'dan önce doğması

5. VİDEO

1.

Yukarıdaki küre üzerinde işaretlenen noktalardan hangisinin çizgisel dönüş hızı en fazladır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Dünya'nın kutuplardan basık, ekvator kısmından şişkince olan özel şekline geoit denir.

- I. Paralel boylarının kutuplara doğru kısalması
- II. Yer çekiminin ekvatorдан kutuplara doğru artması
- III. Kutup Yıldızı'nın görünümünün ekvatorдан Kuzey Kutbu'na doğru büyümesi
- IV. Ekvator çevresinin ve çapının, kutuplar çevresi ve çapından büyük olması

Buna göre, yukarıda verilen özelliklerden hangileri dünyanın "geoit" olduğunu kanıtlar?

- A) I ve II B) III ve IV C) II ve IV
D) II ve III E) Yalnız IV

3. X uçağı 60° paraleli

Y uçağı 30° paraleli

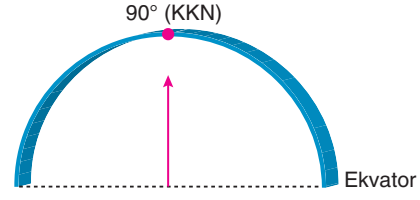
Z uçağı ise 10° paraleli

üzerinde yerden aynı yükseklikte uçarak Dünya çevresindeki turlarını aynı sürede tamamlıyor.

Aşağıdakilerden hangisinde, bu uçaklar, hızı en fazla olandan en az olana doğru sıralanmıştır?

- A) $Z > Y > X$ B) $X > Y > Z$ C) $Y > Z > X$
D) $Z > X > Y$ E) $Y > X > Z$

4.

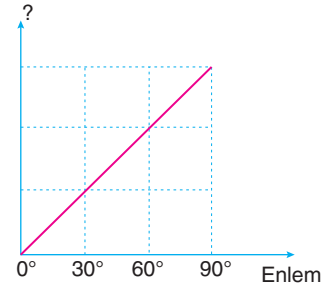
Ekvatorдан kutup noktasına doğru hareket eden bir kişinin aşağıdaki ifadelerden hangisini gözlemediği söylenemez?

- A) Güneş ışınlarının düşme açısının küçülmesi
B) Yer çekimindeki artış
C) Gölge boylarının uzaması
D) Çizgisel dönüş hızında artış
E) Paralel boylarında küçülme

5. Güneş ışınlarının Ekvator'a dik geldiği bir günde, 42° kuzey paraleli üzerindeki bir kente öğle vakti Güneş ışınları kaç derece ile düşer?

- A) 48° B) 26° C) 55° D) 66° E) 9°

6. Enlem değeri büyüdükçe Dünya üzerinde görülen özelliklerden bazılarında artış, bazılarında azalma yaşanmaktadır.

Buna göre, yukarıdaki grafikte enlem değeri ile ilişkisi gösterilen durum aşağıdakilerden hangisi olamaz?

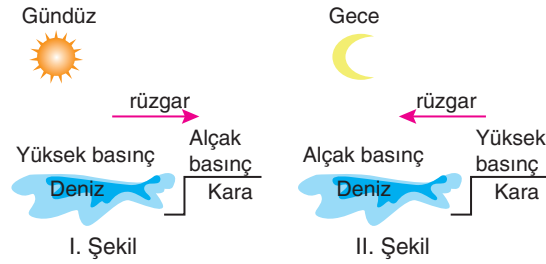
- A) Cisimlerin gölge boyu
B) Işınların atmosferde tutulma oranı
C) Yer çekimi
D) Ardışık iki meridyen arasındaki uzaklık
E) Alaca karanlık süresi

7. I. Ekvator'da yıl boyunca termik alçak basınç oluşması
 II. Sürekli rüzgârlarda ve okyanus akıntılarında sapmalar olur.
 III. Günlük sıcaklık farkları oluşur.
 IV. Güneş ışınlarının düşme açısı Ekvator'dan kutuplara doğru daralır.
 V. Kayaçlarda fiziksel çözülme oluşur.

Yukarıda verilen durumlardan hangilerinin Dünya'nın günlük hareketi ile oluştuğu söylenebilir?

- A) I ve II B) III, IV ve V C) II ve IV
 D) III ve IV E) II, III ve V

8.

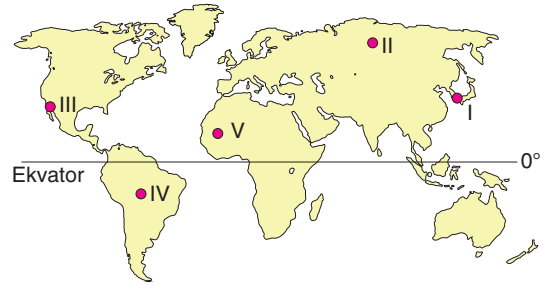
Yukarıda I ve II. şekilde gösterilen rüzgârların oluşumuna neden olan faktörün aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenemez?

- A) Kayalarda fiziksel çözülmenin oluşmasına
 B) Dünya'nın çizgisel dönüş hızının Ekvator'dan kutuplara doğru azalmasına
 C) Yerel saat farklarının oluşmasına
 D) Dünya'nın 30° ve 60° enlemlerinde dinamik basınçların oluşmasına
 E) Gece ve gündüzün birbirini takip etmesine

9. **Aşağıdakilerden hangisinin meydana gelmesi diğerlerinden farklı bir nedene bağlıdır?**

- A) Paralellerin uzunluklarının kutuplara doğru kısılmasının
 B) Meridyenler arası mesafenin kutuplara doğru azalmasının
 C) Günlük basınç farklarının oluşmasına
 D) Dünya'nın çizgisel dönüş hızının kutuplara doğru azalmasının
 E) Kutup Yıldızı'nın görünüm açısının kuzey kutup noktasına doğru büyümesinin

10.

Dünya'nın dönüş yönünün değişmesi durumunda yukarıda dünya haritasında verilen merkezlerden hangisinde güneşin doğuş sırası bakımından herhangi bir değişme olmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. • Amerika Birleşik Devletleri'nin yeni yıla Japonya'dan önce girmesi
 • Kuzey yarım kürede sürekli rüzgârların sola sapması

Yukarıda verilen özelliklerin gerçekleşebilmesi için aşağıda verilen özelliklerden hangisi gereklidir?

- A) Dünya'nın doğudan batıya doğru dönmesi
 B) Eksen eğikliğinin azalması
 C) Dünya'nın tam küre şeklinde olması
 D) Kara ve deniz dağılışının yarım kürelerde eşit olması
 E) Yörüngenin elips şeklinde olması

12. Dünya, eksenini etrafındaki hareketini batıdan doğuya doğru gerçekleştirir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın dönüş yönüne bağlı olarak meydana gelmemiştir?

- A) Doğuda Güneş'in batıya göre erken batması
 B) Okyanus akıntılarının Güney Yarım Küre'de akış yönünün soluna sapması
 C) İğdir'da Güneş'in Ankara'dan önce doğması
 D) Kuzey Yarım Küre'de rüzgârların sağa sapması
 E) Dünya'nın bir yüzünün aydınlık iken diğer yüzünün karanlık olması